

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/144/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616211111
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7616211111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a členov senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., so sídlom Praha 4 - Michle, Želetavská 1525/1, Česká republika, IČO: 64948242, organizačná zložka v SR: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 251 336, so sídlom v Bratislave, Šancová 1/A, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ALTER IURIS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tolstého 9 proti žalovaným: 1.) F. H., Z.. XX.XX.XXXX, T. X.) P. H., Z.. XX.XX.XXXX, H. B. X. XX, o zaplatenie 624,05 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 12. februára 2018 č.k. 8Csp/20/2016 - 119 jednohlasne taktó

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Týmto rozsudkom rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 624,05 eur spolu s príslušenstvom, ktorého sa tento domáhal na základe tvrdenia, že so žalovanými uzavrel dňa 17.02.2012 úverovú zmluvu, na základe ktorej týmto poskytol úver vo výške 2.400,- eur. Žalovaní si neplnili riadne svoje zmluvné povinnosti splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach a preto žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 21.08.2015 a vyčíslil zostatok svojej pohľadávky na celkovú sumu 624,05 eur.

3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca predložením písomného vyhotovenia úverovej zmluvy zo dňa 17.02.2012 a predložením výpisu z účtu, v ktorom je zaznamenané platenie úveru žalovanými 1, 2 ,potvrdením o prijatých splátkach preukázal, že poskytol na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovaným 1, 2 spotrebiteľský úver vo výške 2.400,- eur, pričom žalovaní 1, 2 na úhradu nárokov z tejto zmluvy zaplatili doposiaľ spolu sumu 2.484,50 eur. Žalobca tvrdí, že uvedenými úhradami žalovaní 1, 2 nerealizoval svoju zmluvnú povinnosť v celom rozsahu, nakoľko neuspokojené ostali nároky špecifikované v žalobe a vo vyčíslení pohľadávky ku dňu 23.08.2015. Súd preskúmal, či uplatnenie týchto nárokov čo do základu a výšky má oporu v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako aj opodstatnenosť týchto uplatnených nárokov z hľadiska ich súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. V danom prípade totiž na rozdiel od žalobcu súd je toho názoru, že spotrebiteľský úver, ktorý bol žalovaným 1, 2 poskytnutý je z dôvodov uvedených v ďalšej časti tohto odôvodnenia bezúročný a bez poplatkov, preto veriteľovi z neho vznikol iba nárok na vrátenie úverovej istiny rovnajúcej sa výške žalovaným 1, 2 poskytnutej sumy, t.j. 2.400,- eur. A keďže žalovaní 1, 2 časť žalobcovi uhradili celkovo

sumu 2.484,50 eur ako súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ktoré súd citoval vyššie vyvodil, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle už citovaného § 9 ods. 2 písm. f) aj uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ďalej podľa § 9 ods. 2 písm. j) tiež uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podľa § 9 ods. 2 písm. k) uvedeného zákona aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy zo dňa 17.02.2012 súd konštatoval, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje. Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru ani správny údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ide pritom o veľmi podstatné náležitosti zmluvy majúce vplyv na možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, ale aj jeho trvanie. V zmluve nie sú tieto údaje uvedené v súlade so zákonnou požiadavkou a pokiaľ takéto údaje poskytuje veriteľ až v splátkovom kalendári, či inak po uzavretí zmluvy, nie sú tieto údaje obsiahnuté v zmluve v čase akceptácie zmluvy oboma zmluvnými stranami. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisoval vyššie uvedené údaje tak je zrejmé, že tieto museli byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedené priamo v takejto zmluve, teda v čase, keď sa spotrebiteľ rozhoduje či na dané jej podmienky pristúpi alebo sa rozhodne prípadne pre iný úver od iného poskytovateľa, preto ich všetky musí poznať v tomto čase a nemohli byť nahradené dodatočným "doinformovaním" spotrebiteľa o podmienkach úverovej zmluvy. Ďalej konštatoval, že uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere má podobu predtlačenej formulárovej tlačiva, pripraveného bankou na jej hlavičkovom papieri. Je teda zrejmé, že aj nedodržanie zákonných náležitostí zmluvy tu ide najmä na vrub veriteľa, ktorý ako profesionál daný formulár pripravil a de facto sám zvolil spôsob, akým sa bude snažiť naplniť náležitosti zmluvy predpísané zákonom. To sa ale v súdnej veci nepodarilo, lebo časť tam uvedených zákonom predpísaných náležitostí je uvedených nejasne, neúplne resp. nie sú uvedené vôbec. V zmluve nie je zákonom predpokladaným a požadovaným spôsobom uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Čo sa týka termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona), niet pochýb o tom, že ten musí byť určený presne, jasne, určito a zrozumiteľne. Spotrebiteľ má byť jasne a zrozumiteľne informovaný o konkrétnom termíne, dátume konečnej splatnosti. Ten musí byť priamo v zmluve výslovne uvedený bez ohľadu na to, že je možné ho vyvodiť z počtu splátok. Ak by za postačujúcu bola považovaná možnosť jednoduchého výpočtu termínu konečnej splatnosti, v takom prípade by v zmluve vždy stačilo uviesť náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok a zákonodarcu by do zákona vôbec nemusel zakomponovať ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f), nakoľko toto by potom úplne stratilo zmysel, lebo z výšky, počtu a termínov splatnosti splátok by sa termín konečnej splatnosti dal vypočítať vždy. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale napriek tomu osobitne, jasne a jednoznačne hovorí o jednej z náležitostí zmluvy - termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Teda musí to byť konkrétny termín, konkrétny dátum, ktorý v tu posudzovanej zmluve absentuje. Navyše aj odvodený výpočet termínu konečnej splatnosti je tu v čase uzavretia zmluvy, kedy táto náležitosť má byť zrejmalá a uvedená nemožná, a to vzhľadom na spôsob vyjadrenia splatnosti splátok v zmluve, keďže tam nie je uvedený konkrétny dátum prvej splátky a ďalších splátok, ale len že splátky budú splatné v " mesačne v platobný deň" a že prvý platobný deň je deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s dňom prvého čerpania úveru. Nestačí uviesť do zmluvy akýkoľvek údaj, aby boli formálne dodržané podmienky zákona. Nezrozumiteľný údaj má pre spotrebiteľa takú istú výpovednú hodnotu ako žiaden údaj. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona slúži na ochranu spotrebiteľa, preto uvedenie tam predpísaných údajov v zmluve spôsobom odporujúcim tak zneniu, ako a najmä aj podstate, účelu a zmyslu zákona je rovnaké, ako keby tam tieto údaje neboli uvedené vôbec. Preto súd má za to, že údaj o termíne konečnej splatnosti v zmluve absentuje, lebo namiesto konkrétneho dátumu je tam uvedené len, cit "48 mesiacov od prvého čerpania úveru", pričom nie je zřejmý dátum, kedy spotrebiteľ čerpá prvýkrát úver. Nie je zo zmluvy zřejmý ani termín splátok, nakoľko v posudzovanej zmluve sa uvádza, že: „prvý platobný deň je

deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s dňom prvého čerpania úveru. Druhý a ďalší platobný deň je deň, ktorý nasleduje po prvom platobnom dni a ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s prvým Platobným dňom, ak ho v mesiaci niet, posledný deň mesiaca." Nie je pritom zrejмый dátum, kedy spotrebiteľ prvýkrát čerpá úver. Uvedené vyjadrenie termínov splatnosti splátok a termínu konečnej splatnosti je preto podľa názoru súdu nejasné, máťúce. Uvedené údaje majú byť v zmluve vyjadrené spôsobom ktorému priemerný spotrebiteľ ľahko porozumie. Preto ak má byť v zmluve termín splátok a termín konečnej splatnosti, tak musí tam byť konkrétny deň (napr. 15. deň v mesiaci a podobne) a konkrétny dátum bez toho, aby musel spotrebiteľ sám prepočítavať a vypočítavať kedy vlastne má splátky splácať a kedy vlastne bude hradiť poslednú z nich. S poukazom na tieto skutočnosti súd prvej inštancie vyhodnotil uvedený úverový vzťah ako bezúročný a bezodplatný. S poukazom na výšku uhradenej sumy zo strany žalovaných konštatoval, že títo uhradili žalobcovi sumu prevyšujúcu výšku istiny poskytnutého úveru a z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 255 C.s.p. keď konštatoval, že žalobca v konaní nemal úspech a žalovaní si náhradu trov konania neuplatnili.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Tento žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a jeho žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať náhradu trov konania. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. teda z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úverová zmluva nemá náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a to konkrétne náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) cit. zákona. S poukazom na znenie ust. § 11 ods. 1 tohto zákona má za to, že toto upravuje, kedy je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Z jeho obsahu vyvodzuje, že musia byť splnené alternatívne dve podmienky, a to buď záver, že zmluva nemá písomnú formu a neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 a v § 10 ods. 1 alebo je v zmluve uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Je toho názoru, že prvá alternatíva je naplnená vtedy, ak sú kumulatívne naplnené všetky jej podmienky, nestačí ak v zmluve chýba len jedna náležitosť vymenovaná v tomto bode. Je to zrejme z formulácie tohto bodu, kedy zákonodarca na spojenie podmienok používa slovo „a“ a nie „alebo“. Ak by pri vymenovaní náležitostí použil slovo „alebo“, bolo by zrejme, že stačí ak chýba čo i len jedna náležitosť, avšak použitím slova „a“ má zákonodarca na mysli súčasné splnenie všetkých stanovených podmienok. Odhliadnuc od týchto záverov je žalobca toho názoru, že zákon neustále vyžaduje kumulatívne naplnenie absencie náležitosti v § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y). Má za to, že ak súdom prezentovaná novela uskutočnená zákonom č. 352/2012 Z.z. jasne uvádza, že cieľom je zosúladienie normatívneho textu s odôvodnením zákona, pričom ako samotnú požiadavku na považovanie úveru za bezúročný a bez poplatkov sa naďalej považuje kumulatívne naplnenie absencií náležitostí v § 9 ods. 2 písm. a) až y) zákona o spotrebiteľských úveroch. Je teda toho názoru, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom závere, keď si nesprávne vyložil ust. § 11 ods. 1 zákona. Žalobca je teda toho názoru, že zákon o spotrebiteľských úveroch aj po všetkých jeho doterajších úpravách hovorí o tom, že pre považovanie úveru za bezúročný a bez poplatkov je potrebné okrem iného aj samostatná požiadavka absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa). To znamená že aj do dnešného dňa sa naďalej vyžaduje kumulatívne splnenie absencie týchto náležitostí zmluvy. S poukazom na to, že považuje žalobca za nesprávny záver súdu prvej inštancie o tom, že sporný úver je bezúročný a bezodplatný. Za nesprávny považuje aj záver o tom, že z obsahu zmluvy nevyplýva určenie termínu konečnej splatnosti úveru. resp., že toto je nejasné a neurčité. S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, sp.zn. C-42/15 zo dňa 09.11.2016 nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. V odvolaní ďalej uviedol, že má za to, že ak bolo v zmluve uvedené, že celkové náklady dlžníka spojené s úverom vo výške 830,40 eur v spojení s výškou poskytnutého úveru 2.400,- eur, nemôže v žiadnom prípade spochybniť možnosť žalovaných posúdiť rozsah svojho záväzku, nakoľko je absolútne zrejme, že celková čiastka, ktorú majú žalovaní zaplatiť, predstavuje účet čiastky poskytnutého úveru vo výške 2.400,- eur a čiastky celkových nákladov žalovaných spojených s úverom vo výške 830,40 eur, to znamená, že celková čiastka, ktorú majú takto zaplatiť je 3.230,40 eur.

5. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 380 od. 1 C.s.p. a na základe toho dospel k

záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Takýto záver odvolací súd vyvodil napriek tomu, že niektoré čiastočné tvrdenia žalobcu v odvolaní považuje za správne. Čiastočná správnosť týchto záverov totiž nemá vplyv na vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol.

7. Odvolací súd sa nestotožňuje s výkladom ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy medzi účastníkmi tak, ako ho v odvolaní vykonal žalobca.

8. Podľa tohto ustanovenia poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

9. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi prvoinštančného rozsudku v tom, že logickým výkladom týchto ustanovení je možné dospieť k záveru, že podmienkou vyhodnotenia spotrebiteľského úveru ako bezúročného a bez poplatkov, nie je kumulatívne splnenie všetkých dôvodov uvedených pod písm. a) a rovnako ani kumulatívnom spojení týchto dôvodov s dôvodom uvedeným pod písm. b). Takýmto logickým výkladom totiž možno dospieť jednoznačne k záveru, že samotný nedostatok písomnej formy úverovej zmluvy vyvoláva zákonom predpokladaný následok o bezúročnosti a bezodplatnosti a je logicky nepredstaviteľné, ako by za takejto situácie uzavretia úverovej zmluvy ústnou formou mohla táto obsahovať náležitosti uvedené v § 9 ods. 2. Odvolací súd preto považuje za správny výklad uvedeného ustanovenia súdom prvej inštancie, pokiaľ tento považoval každý z dôvodov uvedený pod písm. a) za osobitný dôvod, u ktorého nedostatok má za následok bezúročnosť a bezodplatnosť úverovej zmluvy. Aj samotné odôvodnenie zmeny tejto úpravy zákonom č. 352/2012 Z.z. bola skutočnosť, že samotná formulácia tohto ustanovenia nebola vykonaná spôsobom, ktorý by nepripúšťal nepochybnú vôľu zákonodarcu. Túto nie dokonalú formuláciu súdy v rozhodovacej praxi aplikovali na základe logického výkladu, ktorý v konečnom dôsledku viedol aj k novele tejto úpravy tak, aby boli uvedené nejasnosti odstránené. Odvolací súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že súčasné znenie § 11 ods. 1 je potrebné vykladať tak, že osobitným dôvodom pre záver o bezúročnosti a bezodplatnosti úverovej zmluvy je každý dôvod uvedený pod jednotlivými písmenami v ods. 1 a takýto výklad zastáva dlhodobo aj ustálená súdna prax. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj ďalšiu odvolaciu námietku žalobcu týkajúcu sa určenia termínu splatnosti, pričom nie je zrejme, či táto námietka sa týka podmienky uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. d), ako doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo sa týka písm. i) tohto odseku, ktorý sa týka výšky, počtu a frekvencie a splátok. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že z obsahu úverovej zmluvy nemožno jednoznačne vyvodiť údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V jej obsahu totiž nie je jasne uvedený termín začiatku trvania zmluvy a jej začiatok je definovaný iba ako „prvý platobný deň“ a zároveň ako deň nasledujúceho mesiaca, ktorý sa zhoduje s číselným označením dňa prvého čerpania úveru. Uvedený nedostatok znamená, že samotnú dobu trvania zmluvy nemožno ustáliť ani súčtom mesiacov splátok úveru, pokiaľ nie je jasne označený deň prvého čerpania úveru. Tento však v zmluve konkretizovaný nie je. Na čísle listu 13 je uvedený iba dátum žiadosti žalovaných o čerpanie úveru zo dňa 20.02.2012. Z obsahu zmluvy však nie je zrejme, kedy v skutočnosti došlo k čerpaniu tohto úveru. Už samotný nedostatok tejto podmienky vymedzenej v ust. § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyvoláva následok bezúročnosti a bezodplatnosti úveru. Takýto záver teda možno vyvodiť už bez toho, aby bolo potrebné vyporiadavať sa s ďalšími dôvodmi, ktoré môžu vyvolať rovnaký následok, pokiaľ je tento vyvolaný aj nedostatkom tejto jednej náležitosti. Odvolací súd preto už nepovažoval za dôvodné vyporiadavať sa s ďalšími podmienkami na základe ktorých uvedený záver o bezodplatnosti a bezúročnosti vyvodzoval súd prvej inštancie aj z týchto ďalších dôvodov. Tieto sú totiž pre rozhodnutie vo veci už právne bezvýznamné. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. vrátane správneho výroku o trovách konania.

10. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a žalovaným odvolacie trovy nevznikli, preto odvolací súd nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** prípustné.